

Werksessie Lerend netwerk ILD

Lerend netwerk ILD 23 januari 2025

Doel van de werksessie

Het doel van deze werksessie is om samen een lessenpakket te ontwikkelen dat gericht is op de interlevensbeschouwelijke dialoog. Door middel van samenwerking willen we een waardevol en praktisch toepasbaar pakket creëren, waarin verschillende levensbeschouwingen op een respectvolle en constructieve manier samenkomen in een dialoogvorm voor leerlingen.

Jullie kunnen kiezen om:

1. Verder te werken aan de afspraken en ideeën die tijdens de vorige sessie zijn gemaakt. (Kijkwijzer 1).
2. Aan de slag te gaan met de projecten die zijn uitgewerkt door de studenten van de AP Hogeschool (Kijkwijzer 2).

Kijkwijzer 1

De werksessie is opgedeeld in verschillende fases. De deelnemers werken samen via een Padlet-sjabloon, waarin elke fase een specifieke taak of lesfase bevat. De groep kan beslissen om de taken te verdelen onder de deelnemers of om gezamenlijk aan elke fase te werken.

Fases van de werksessie

1. Kies het thema voor het lessenpakket

Thema's:

- **Groep 1: Democratie:** Sociale (on)gelijkheid; Scheiding van kerk en staat; Vrijheid van godsdienst; Actievormen en engagement; Levensbeschouwelijke motivaties voor samenlevingsopbouw; Meerschallig burgerschap
- **Groep 2: Identiteit:** Betekenis van god of geen god; Relatievormen; Oorsprong en bestemming van de mens
- **Groep 3: Diversiteit:** Empathie, solidariteit, altruïsme; Hoe ga jij om met andersdenkenden?; Ideologisch extremisme
- **Groep 4: Duurzaamheid:** Ecomodernisme of systeemveranderingen; Klimaatvluchtelingen; Voedselvraagstukken, Schepping en evolutie; Ecologische voetafdruk

► **TE BESPREKEN:**

- Sluit het thema aan bij actuele maatschappelijke discussies?
- Hoe kan dit thema diverse levensbeschouwingen op een evenwichtige manier aan bod laten komen?
- Is het thema zowel geschikt voor dubbele, doorstroom en arbeidsmarktgerichte finaliteit? Welke suggesties moeten er gebeuren zodat dit lespakket bruikbaar is voor **alle finaliteiten**?

2. Brainstorm over het thema

Verzamel ideeën over hoe het gekozen thema verder uitgewerkt kan worden in het lessenpakket.

TE BESPREKEN:

Bestaand materiaal: Wie heeft al lesmateriaal rond dit thema of kent nuttige bronnen? Denk hierbij aan:

- Lesboeken
- Artikelen of essays
- Video's, documentaires, films
- Externe partners: Zijn er organisaties of experts die al werken rond dit thema? Overweeg samenwerkingen met:
  - Religieuze instellingen
  - Levensbeschouwelijke verenigingen
  - Educatieve organisaties
- Invalshoeken: Welke verschillende perspectieven zijn er binnen het thema?
- Filosofische benaderingen
- Religieuze opvattingen (bijv. christendom, islam, boeddhisme, jodendom)
- Seculiere, humanistische of atheïstische visies
- Tools en methodieken: Welke interactieve werkvormen, zoals rollenspellen, groepsdiscussies of creatieve opdrachten, passen bij dit thema?

3. Doelen uit het leerplan

Rond welke doelen van het leerplan zal gewerkt worden? Gebruik het leerplan en hou hierbij ook rekening met de burgerschapscompetenties.

4. Koppel de eigen levensbeschouwing aan het thema

Onderzoek hoe jullie eigen levensbeschouwing betrokken kan worden bij dit lessenpakket.

TE BESPREKEN:

- Hoe kan jouw levensbeschouwing een unieke bijdrage leveren aan de dialoog over dit thema?
- Welke specifieke waarden, verhalen of rituelen kunnen relevant zijn?
- Hoe kunnen we zorgen voor een respectvolle, open en niet-oordelende houding tegenover andere levensbeschouwingen?

5. Werk de invalshoeken en lesmethoden uit

Bepaal welke invalshoeken en lesmethoden centraal komen te staan in het lessenpakket. Maak gebruik van de checklist.

TE BESPREKEN:

- Hoe zorgen we voor een evenwichtige en respectvolle presentatie van alle visies?
- Hoe stimuleer je de dialoog?
- Welke werkvormen gebruiken we per les? Denk aan:
  - **Dialoogvormen:** groepsdiscussies, individuele reflectie, debatten
  - **Praktische oefeningen:** casestudy's, creatieve opdrachten, spellen
  - **Media en bronnen:** video's, teksten, muziek, kunstwerken
- Bespreek de mogelijke evaluatie
  - Hoe evalueren we?
  - Wat evalueren we?
  - Wie evalueert?

6. Plan de volgende stappen en verdeel de taken

Bepaal wie verantwoordelijk is voor welke onderdelen van het proces.

TE BESPREKEN:

Verdeling van de taken:

- Wie neemt welke levensbeschouwing of invalshoek onder handen?
- Wie ontwikkelt welke lesmethoden of activiteiten?
- Tijdlijn voor het afronden van de taken.
- Afspraken over een test- en/of evaluatiemoment.

7. Gebruik van Padlet

Elke fase van de sessie heeft een eigen kolom in het Padlet sjabloon. Probeer zo concreet mogelijk de verschillende fasen in te vullen. Let op, dit moet op het einde van de dag geen afgewerkt product zijn. Je kan dit nog aanvullen doorheen het schooljaar.

8. Evaluatie en afsluiting

Zorg ervoor dat er aan het einde van de sessie tijd is voor reflectie:

- Zijn alle fasen goed doorlopen?
- Zijn er nog openstaande vragen of knelpunten?
- Welke afspraken zijn er gemaakt voor het vervolg?

Kijkwijzer 2

Stap 1: Verkenning van de website

Surf naar de website: <https://weltcenter.org/ild-projecten/>

Bekijk de **beschikbare 8 projecten**. Neem de tijd om de projectpagina's en de bijbehorende materialen grondig door te nemen. Jullie kregen inloggegevens om deze projecten tot in detail te bekijken.

Stap 2: Begrijp de status en context van de projecten

- **Status:** Alle projecten zijn als studentenopdracht geslaagd, maar vereisen nog verdere professionalisering. Bekijk de toegevoegde statusinformatie per project om te zien welke verbeteringen worden aanbevolen.
- **Levensbeschouwingen:** Elk project omvat de levensbeschouwingen NCZ, Islam en RKG, maar moet worden aangevuld met input van andere levensbeschouwingen (LBV).
- **Leerplan:** De projecten zijn gebaseerd op een voorlaatste versie van het leerplan en moeten worden afgestemd op de definitieve geïntegreerde versie.

Stap 3: Analyse van de projectinhoud

De projecten bevatten de volgende onderdelen. Bekijk elk van deze aspecten kritisch:

1. **Fiche en/of inhoudstafel:** Is de opbouw helder en gestructureerd?
2. **Lesvoorbereidingen** (voor drie trappen):
  - Bevatten ze een doelenkader, script, bronnenmateriaal, ppt en evaluatiewijzen?
  - Zijn ze praktisch uitvoerbaar in de huidige vorm?
3. **Leerlingenmateriaal:**
  - Is het duidelijk, relevant en gebruiksvriendelijk?
4. **Visiedocumenten** (indien aanwezig):
  - Hoe goed worden de visies van de betrokken LBV op het thema samengevat?

Stap 4: Kritische evaluatie

- **Aanpassingen nodig voor professionalisering:** Welke verbeteringen zijn nodig om van deze projecten hoogwaardig lesmateriaal te maken? Bekijk hierbij ook de opmerkingen bij de projectfiche.
- **Levensbeschouwingen aanvullen:** Wat is er nodig om alle LBV te integreren in de projecten?
- **Aansluiting bij het leerplan:** Welke wijzigingen zijn nodig om de projecten volledig in lijn te brengen met de definitieve geïntegreerde versie van het leerplan?

› Stap 5: Toepassingsmogelijkheden

- **Uren en lokalen:** De projecten zijn ontworpen voor 6 uur les, met een specifieke indeling (2-2-2 uur). Welke aanpassingen zijn nodig om de indeling aan te passen aan de specifieke noden van jouw school?
- **Samenwerking:** Hoe kan de samenwerking tussen verschillende levensbeschouwingen en groepen worden verbeterd?

DOEL VAN DE ANALYSE

Werk met je groep samen om een concreet plan te maken voor de verdere professionalisering van een project naar keuze. Formuleer duidelijk wat er moet gebeuren om dit project te transformeren tot hoogwaardig, praktijkgericht lesmateriaal.

